

מ ב ו א

בחודש ניסן תרמ"ה, ששייעורה שנה בקרוב. ג) תקופת אודיסת או תקופת הספרות, שנמשכה עד התחלת טרט"ה (דצמבר 1907). בתקופה השיא נקבע מוקמי בעובdotנו האנומית ובסודותנו. ד) תקופת לונדון, בדצמבר 1907 עזבתי מסבאות שנות את אודיסת יישובי בלונדון, ישבתי שם עד דצמבר 1921. בלונדון לא נשתחו חי הربה, כי חי היהודים האנגלים לא משכו את לבו, והייתי בעיר בחברת משליכים ציונים רוסיים, כמו שהרגוטי ברוסיה. והשניים היו ברובן שנות מלחמה, שללא את כל הלבבות במஹומתיהם ולא הגינו לא זמן ולא אפשרות לעסוק בעניינים זדינים מלבד השאלות הלאומיות. התקופה הוא ארוכה 14 שנים. ה) תקופת ארץישראל. בכיו' בכטלו טרפ"ב עקרתי סוף סוף את דרכתי לארץישראל — דבר שהיה משתוקק אליו ומקווה לו הרבה שירות שני. בט' פבר' פ"ב (9 בינואר 1922) הגעתו לארץישראל עם אשתי ובני וכלה עלימת להשתקע".
(פרק זכרונות, עמ' חמוץ).

בפרק קודם לאותם זכרונות מסביר "אחד העם" כיצד בכל בא לספרות ומפני לו שמלואו זה: "בשנת תרמ"ט (1889) הייתה פתאום במקורה לספר עברי — דבר שלא עלה על לבו עד אז. ומעלתה שהיה כך היה: בחחותם שנה היל נאספו מכליל העיר ותחלתו לחדר אדרישה" לבבון החכם ר' שמואל יוסף פין, שהיה עתיד להציג ימים אחדים אחר זה את חג יובל. אחדים מסווגי העיר כתבו נסחאות שונות. ונס אני נסתי כהוי בונה, והנה יצא שליח משל עצמו, ובקדוד, סופר "המליין", מצא לנכון להדפס את "פרירעט". זה גם בתמ"ץ, ולהזכיר את שמי עלי. זמנה אחר כן, פירוש מריבבה בויתה בין "אריז" [=אלכסנדר זדרוביט, עורך "המליין"] ויל"ג, החליטה המלכילים בעירנו לפירסם. מהאה" גוד שניות על חללים כבוד הספרות, ותבור המהאה מסרו לי. אני כתבתיה והיא נדפסה ב"המגיד" בחותמת מלואים אצלו גם בתוכחה הנבואה. ואולם אמונה ובוחן אלה היסטוריה. הקורות שבטי היהת תמיד לשם בנין, וכך היה הוא בין זו ובנדז זו. יש הכרה אפוא למדח את כל הגורמים, ולא רק צד אחד בלבד.

כמו שיראה הקורא, כמה דברים שהמצלנו בבחינת הלכה פסוקה, היו אצל אוחדי העם בבחינת ספק. אך אין בו משפט ספקנות גראדא; בו הבחן ההיסטורי והמונה הנבואה. ואולם אמונה ובוחן אלה מלואים אצלו גם בתוכחה הנבואה. ובדרישת למדח מן ההיסטוריה. הקורות שבטי היהת תמיד לשם בנין, וכך היה הוא בין הבוגרים האמתאים.

א) "אחד העם" (אשר צבי בן ישעיהו יינצברג) נולד ביום י"ז באב תרסי"ז (18 באוגוסט 1856) בעיר סקוירה (פלך קייב) באוקראינה (דורות רוסיה), ומת בכיה בטבת טרט"ז (2 בינואר 1927) בתל אביב. את הקורים והכללים של תולדות ימי היהי תאדר ברשימת השתביב למוציאו כسنotta לפניו: כל חי שבערו נחלתו לחם תקופות: באחד עיר מולדתו, שמט שהיית עד מותי כבן שתים-עשרה, ופסקתי בעילו בתלמוד ופוסקים בחברת מורה שנותן לי אבי. ב) תקופת הכפר — מיום שעוצתי את עיר מולדתי (בשנת חרכ"ח) חלמתי לגור יחד עם אבי ומשוחחו לכפר שתר או אבי מאדין אחד. בכפר ההוא קנית לי רוב מה שיש לי בקנינט ורוחנים (תני"ק). שfat עבר וידיעות כלויות). התקופה ההיא ארוכה עד שיצאתי מכפר מגורי לאודיסיה

במלים אלה, "אחד העם שעוני העם מעסיקים את רוחו". סימן אהיה' עט אפיון המהאות. אין לראותו בעיר כסופר וכפילוסוף אפייעל פי שהיתה גם סופר ופילוסוף. בעילו ונשאר כל ימי חייו מטה שהעד עלי עמי מסט.

בירורו, או נדמה שבירדו; וקסם הצלחותם, האמתית או המדומה, שפער על כל מי שנפצע עליידיהם. נדמה היה כי חי הרוח מזאו סוף סוף הסבר שלם; והסביר לא היה ("בשפטים"), מושט גרידא או מלוי, אלא מבוסס על עבדות חיוביות".

הסביר פסיקולוגי זה לתופעות השונות של חי האדם הוא שנותן לאחד-העם את האפשרות להבין לפי רוח הזמן את האלומות הישראלית. לאסכולה זו הושיע העותק הרטני מנגןן קיים ברשות עצמו ומתנהל לפי החוקים שלו, חוקים שאינם "שלמים" דוקא כי יסודם לא באשלול ובחבונה אלא בהפעלות וברגש. דבר זה מסביר קו אפייני בכתביו אחד-העם.

ה

הלאומיות הילידית לא ניתנת לה בכל הדורות ביחס עיוני מספיק. אמנם ניטה אחוריה העם לגלוות יסודות לאומיים במונתו של הרובבם: אך יסודות לאומיים לחוד, והסביר הלאומיות לחוד. כבר קיבל נ' דוד (אמונה רמה, עמ' 2) על ר' שלמה ו' נבירול שבספריו הפילוסופי מקור חיים לא יחיד בו האמונה בלבד אבל היא בענין ישתחוו בו כל מני האנשים, ככלומר (כגרא), שלא הৎפסם בענין די להכיר בה הכרה טכנית, שלא הרגיש בה הרגשה רגשית; וחוץ יהודות אלא טיפל בדברים כליליים שהיכים לבני-האדם כולם; וחוץ מר' יהודה הלוי, לא נתנו אפילו הפילוסופים שיטפלו ביהדות באופןם מיוחד הסביר הגז ואומי שבת. בכלל לא מפס עין הלאומיות מוקוט מivid במחשבת האירופית עד ימי המהפכה הזרפתית והוגי-הדרות אשר עזרו לחוללה, ובמיוחד רוזו. על היסודות שהניהם רוזו בנו פיכטה התגל תורה לאומית שלמה; ותורה זו היא שהתקפה (חחות או יותר) בספר האחרון של ספרי הפילוסופיה העברית הקלאסית. הלא הוא מורה נבוכי הזמן לרוני. ספר זה נתן מה שלא נתן "מורה הנבוכים" של ימיה-ביבנים; ואירועי שהשתמש רג'ק בלשונם של ימיה-ביבנים פתח פתח לרעיון שהיתה בוגידה למסורת הפילוסופית של יהודים-ביבלים, אף אם גולני כבורי. רעיון זה הוא אפשרות הזיהוי של "אליהו האומה" עם "روح האומה".

אמנם נכון שוני'ק עצמו נזהר מאי בדבורי. בשבילו "אליהו ישראלי" הוא "הרhotני המומולט" שהוא מקוד המציגות ונפרד מן המציגות. בשבילו עם ישראל הוא "עם הבחרה" ומלכת כהנים", ככלומר, משורתו ומברתו של הרhotני הממלת ההוא, בשבילו אין רוחו של עם ישראל מהו את אליהו העם אלא, להפוך, אלהי ישראל מחותה את רוח העם. ואולם חי עם ישראל, ירידתם ועליהם, מושברים לפני הרידת ועליהו רוחות, ואלהי ישראל, נתמכו במקורה ונתערבו. האלמי מרוחקי נעשה "אליהו מקרוב", קרוב מכל קרוב. הוא "שר האומה", כמעט נש האומה.

אמנם אכן רוני, כאמור, יש הכרה ברורה שכן תפיסה "ציורית" (מטפורית) של אמת עמוקה שאיאפשר לתוארה בדור ההשאלה ובמנוחה הדמיון; ובשבילו, כאמור, עם הרhotני בירוחו של העם נאות ברוחני המהולט, ולא להפוך. אין הרhotני בירוחו של העם והוקית. חי הנפש מהוות מנגןן מתנה לפ' חוקים קבועים הניתנים לעילוי ולהסביר לא פחות מן החוקים של המנגנון החמרי. בגורותו המופשט הרי הרוין ישן גושן. ההידוש הוא במא שעצשי הוביינו אותו, הוביינו במובן זה שהראוי, באופן המתבלע על הדעת ובדרך המתאימה לנסיון, שפ' ניתן להבין את כל חי האדם. מתקן ידיעות רוחבות בכל שטחי המדע והתרבות, ועל-יסוף הסתכלות פגדיים והדעתות נתקקות. ומתוך כד בא קלקל בעבורו התקל של האות ההייא וברוחני כלו; ובהתאם לכך והבלתי-ירוגיה של היחיד הצבורי, שratio ומלוי הוגי-הדרות אלה עד שבירו את כל מסכת החיים ביליה-הנינה טהומה.

רעיגנות אלה פיתח רג'ק בזרות "פילוסופיה של היסטוריה" של

במין האנושי, ואף על מלחמות-הקים הרכוכה בו. אולם גוסף על אלה ייש להזכיר תנועה שלמה שאמנים התאימה כולה לדעתו הנוצרות אן הדגשה רצין שהיה בעל השפעה מכרעת בעיצוב עולמו והmeshabi של אהיה'. הכוונה היא לפסיקולוגיה החדשה, וביחד בזרה שקבעה בצרפת. לאסכולה זו הושיע העותק הרטני מנגןן קיים ברשות עצמו ומתנהל לפי החוקים שלו, חוקים שאינם "שלמים" דוקא כי יסודם לא באשלול ובחבונה אלא בהפעלות וברגש. דבר זה מסביר קו אפייני בכתביו אחד-העם.

ד

אני נהגתי לראות את אחוריה, אם לא כפילוסוף מקצועני, לכל היותר כפילוסוף באפני; ואת הפילוסוף באפני רואיםacadem המשליט את הascal בפל ופל הכל. ואולם כבר ידע ערך אריסטו שהascal נשווה לנו פרטום לרווחין החמתות האטמי עד שהשתלם בפל ופל כל כל המשבב, והוא גם ממדעי האדם. דרישתנו משבב בלאה, או ערך ממדעי הסבע, אלא גם ממדעי הרוח. דרישתנו משבב בלבב, או ממדעי התרבות, הילו בקי בכל הספרות המסרתית יסודה ברעיונות הששובים בערך מודיע-היטב המודוקים, ומהמתפסת כביסיס לממדעים אלה; ורק לאט לאט באח דרישת נזאת לא ממדיע-היטב בלבב, או ערך ממדעי התרבות, הילו בקי כל הספרות המסרתית יסודה ברעיונות הששובים בערך מודיע-היטב המודוקים, ומהמתפסת כביסיס לממדעים אלה; ורק לאט לאט קורא הרוגיל. מצד זה הריתו אثر מABOUT הילן החדרת, וכשם שקהלון פשוטה אגזי, כך פשוט גם מבנה המפטט. איןו מסתבר אף שפה-הנשא רצויין, אשר בספרו על מקור המינים הטבעיים לבדו אינו מניע את האדם למעשים, ורבו הגדול של אהיה', והוא כשהוא מאירך. איןו מתחילה משפט בלאי לדעת איך לסייעו, ואיןו מיטים משפט בלאי לקשרו במחחלה. אף אינו מגבב מלים לא זורך. כל מלה נזכזה בחוק המשפט שהוא נמצאת בו; כל משפט נחוץ בחוק כל עיטה. הוא בזיהעם הכותב בשבייל בניהעם היודע שחוובו ריחישת-יכבודו ולעיזירות חיבובי. ריעון והחתפות בכל התהווים, המראשונה להיות מוכן מוכן.

רעיון יסודי זה הוביל הורחב על ידי העובדה המהויה של הטעיה למדעי האדם והחברה — אלה הם היסודות המובהקים של כתובים ברובם הגדול כ-מסותה". המשאה אינה מתקל, שהרי אינה מגלה חדשות, ואינה "פליטון", והוא בצעין שיחה מושכת בין חבר וקורא. אני אומר "מנגה נזון" ולא "בה נתחנן" מפני שאחוריה, אך עלי-פי שניסה כמה פעמים להסתגל ללימודים עליונים מוסדרים, לא מדברת מעגני לעניין. המשאה מבוססת על דברים ידועים לכל, היא מספקת אותם ביחיד ומסדרת אותם באופן שתצא מהם בחירתה מסקנה ברורה. וגם המשאה יכולה להיות ידועה מכבר. החידוש הוא בתארה המיחודה שהוא מקבל לאור העובדות שאסופה.

בזרות כתיבת זו התאמן אהיה', התאמן וצליית. את דעתו

היסודות גילה במאמרו הראשון, ומהוות הילא והלהא לא חיש. אך במאמריו האחרים לא חור על עצמה, וכמעט אין בהם מושום פולמוס המתרב מנקודת-מבט אחורה ולבסוף למסבב אחר או למתורה אחרת. כל אחד ואחד מכוון לאו יונין טובי או מושב עלי-פי או יוצא מכוון או מיליך אלין, ושואב מן הרעיון היסודי ההוא את משקלן.

בזה הירושם העזום שעלה אהיה' העם בשעה, והוא עשה עליינו

גומיאו או המשך בלבב. כל אמר, יהideal בפני עצמו, מאריך את דעת המחבר מנקודת-מבט אחר ולבסוף למסבב אחר או למתורה אחרת. כל אחד ואחד מכוון לאו יונין טובי או מושב עלי-פי או יוצא מכוון או מיליך אלין, ושואב מן הרעיון היסודי ההוא את משקלן.

לפי עדות עצמו בהמשך ורכו בסטור מש. לאט לאט סיגל לו גם הימ. הוא מרכז כלו, ולרכינ' זה משועבדות גם לשונו וגם דרך כתיבתו. הוא דוחה כל תפוארת. האמת תעיד על עצמה. אם ננתה את העובדות ונסבירן על בורין, אין צורך בקשות ובפירות. וכך פשוטות הסגנון ומשמעות הרצאה זו הפרי של פשוטות מחשבתי. על המהשכה

להיות ישירה גם כלפי פנים וגם כלפי חזק, גם בפני עצמה וגם בפני הקורא; כמו שאסור לה להשתמש בתמורות חיצונית כדי לפותות את הקורא. כמו שאסור לה להשתמש בהטעאות תגניות כדי לפותות את העם אל דרך מחשבתי.

המ' ש' ב' של אהיה' העם כביסיס אל התנועה הפסיכובייטית הנוצרת; וה庫רא בהם שפה-הנשא לא עצמה פילוסופיה שההבטאה בביוטים פילוסופים. אינה כשהיא עצמה פילוסופיה. הפסיכובייטיה מתעסקת או במזיאות כולה או בענין מסוים המקיים את המציגות כולה: מחקר בטבע הישות כולה ובו רוחות והיו לסלל הליברליות בעניין המתקדמת. ממנה לפניו שהישות והזמן והחל מסמנים את המציגות כולה. במובן זה אין פילוסופיה אצל אהיה' הרובה, וכומרן מהפסל, חסידו הנלהב של דרווין, שבאי-

בנעם: בזעם מוטרד ענייני עמו. ואולם כדי לברר את ענייני העם כדי למוצא פתרון כבידתו כבניהם השתמש במכשורם פילוסופיים ופילוסופיים שמן ההכרה להבינות.

ב

כ-ס' ר' הצעין אהיה' העם בשני דברים. בסוגנו ובאזורת מאמריו, הסגנון של אהיה' העם כל ורחות, והעברית שלו שפה-הנשא ותורתה היה בקי בכל הספרות המסרתית אך לא הכנטי מלמדנותו לתוך כתיבתו. לא השתמש בכיטויים או במיליצות או ברומים שאין מובנים לקורא הרוגיל. מצד זה הריתו אثر מABOUT הילן החדרת, וכשם שקהלון פשוטה אגזי, כך פשוט גם מבנה נזון המפטט. איןו מסתבר אף שפה-הנשא רצויין, אשר בספרו על מקור המינים הטבעיים לבדו אילו כל מלה נזכזה בחוק המשפט שהוא נמצאת בו; כל משפט נחוץ בחוק כל עיטה. הוא בזיהעם הכותב בשבייל בניהעם היודע שחוובו מראונה להיות מוכן מוכן.

אותה פשוטות ואותה בהירות משתקפות גם בזרות מאמריה והם כתובים ברובם הגדול כ-מסותה". המשאה אינה מתקל, שהרי אינה מגלה חדשות, ואינה "פליטון", והוא בצעין שיחה מושכת בין חבר וקורא. עלי-פי שניסה כמה פעמים להסתגל ללימודים עליונים מוסדרים, לא מספקת אותם ביחיד ומסדרת אותם באופן שתצא מהם בחירתה מסקנה ברורה. וגם המשאה יכולה להיות ידועה מכבר. החידוש הוא בתארה המיחודה שהוא מקבל לאור העובדות שאסופה.

בזרות כתיבת זו התאמן אהיה' העם, התאמן וצליית. את דעתו היסודות גילה במאומו הראשון, ומהוות הילא והלהא לא חיש. אך במאמריו האחרים לא חור על עצמה, וכמעט אין בהם מושום פולמוס המתרב מנקודת-מבט אחורה ולבסוף למסבב אחר או למתורה אחרת. כל אחד ואחד מכוון לאו יונין טובי או מושב עלי-פי או יוצא מכוון או מיליך אלין, ושואב מן הרעיון היסודי ההוא את משקלן.

בזה הירושם העזום שעלה אהיה' העם בשעה, והוא עשה עליינו

גומיאו או המשך בלבב. כל אמר, יהideal בפני עצמו, מאריך את דעת המחבר מנקודת-מבט אחר ולבסוף למסבב אחר או למתורה אחרת. כל אחד ואחד מכוון לאו יונין טובי או מושב עלי-פי או יוצא מכוון או מיליך אלין, ושואב מן הרעיון היסודי ההוא את משקלן.

לפי עדות עצמו בהמשך ורכו בסטור מש. לאט לאט סיגל לו גם הימ. הוא מרכז כלו, ולרכינ' זה משועבדות גם לשונו וגם דרך כתיבתו. הוא דוחה כל תפוארת. האמת תעיד על עצמה. אם ננתה את העובדות ונסבירן על בורין, אין צורך בקשות ובפירות. וכך פשוטות הסגנון ומשמעות הרצאה זו הפרי של פשוטות מחשבתי. על המהשכה

להיות ישירה גם כלפי פנים וגם כלפי חזק, גם בפני עצמה וגם בפני הקורא; כמו שאסור לה להשתמש בתמורות חיצונית כדי לפותות את הקורא. כמו שאסור לה להשתמש בהטעאות תגניות כדי לפותות את העם אל דרך מחשבתי.

המ' ש' ב' של אהיה' העם כביסיס אל התנועה הפסיכובייטית הנוצרת; וה庫רא בהם שפה-הנשא לא עצמה פילוסופיה שההבטאה בביוטים פילוסופים. אינה כשהיא עצמה פילוסופיה. הפסיכובייטיה מתעסקת או במזיאות כולה או בענין מסוים המקיים את המציגות כולה: מחקר בטבע הישות כולה ובו רוחות והיו לסלל הליברליות בעניין המתקדמת. ממנה לפניו שהישות והזמן והחל מסמנים את המציגות כולה. במובן זה אין פילוסופיה אצל אהיה' הרובה, וכומרן מהפסל, חסידו הנלהב של דרווין, שבאי-

ג

פילוסופיה אצל אהיה' הרובה, וכומרן מהפסל, חסידו הנלהב של דרווין, במובן זה אין פילוסופיה.

אחוור העם היא שתיים אלה היו חyi איכות, ושתהא איכות זו איכות יהודית. אנו מובאים אפוא לדעתו של אחדרהען על היהדות ועל קשרה של היהדות ליהודים.

ושוב גרמו העובדות החדשנות המזב החיש להחיאתה של עיטה העוברת כתוט השני בתוכו כתביו של אחדרהען. הצעינות ה- "מדינית" ענינה ביהודים, הצעינות ה- "הרונית" ענינה בהידמות. ובכן מה קודם: יהודים או יהודות, ומה צרכיה להיות דאגתנו הראשונה? ושוב נצבו שתי אפשרויות ושני מחנות, ה- "חילוניים" מצד זה וה- "דתיים" מצד זה; ואנשי שני הקצוות הסתערו זה על זה והתנגשו זה בזו עד כי נרמה שעמד כל בית ישראל להלטב. וגם כאן הגיע אחדרהען דרך בינוינו.

דרך שאינה המצאה מקרית אלא חוץה ישרה ממקי מחשבתו.

ה

ונזנור נא רגע ונזכור את המeanיות השונות שנתאחדו באחדהעט
ויצרו את השקפת-עולם. מעבר מות ראיינו אותו נאחו בכיוון הפילר-
סופי הגסויי המציג בכתביו לוך ווים ומיל, ככל מתדרים שטיפלו
בדת ובמוסר ובשלות החיבור העינייה והמעשית. מעבר מות ראיינו

1

זאת מושגיו של היבריהו בתחום יסודים. לפניו ותפקידו ופקחו עמו לו בכל. היה צור לכל מה שהתרחש וידע להעמידו על שרשיו ולראות מראש את פרוי. כמו בהירות תפס את טיבה של התגובה העברית אפילו בראשתו של מפעל התהישבות (אמת מאיר-ישראל) ; כמו נבורה יצא נגד הסכמה המוסרית הכרוכה בתורתם המצלצתה של המהפגנים העצירים (שנוי הערכין) ; כמו פשות העידך את עדות הקונגרסיט הראשוני (ליקוט קסן) ; כמו ישורית נילא את הפרש האמתי של האזרחות בלפר (הקדמה להוצאת החדשה"). לנוינו "ישוב אהלה" שלא רק ישב באלהן אך גם השוכן במאה שנעלה מסביב לבני יגוע הקלוב לבנו.

בשביל איש כוה ברור שהגנוו "יהודים או יהודים" בלתי-מיוחה כבר בעצם ניסוחם. בסיסו של דבר, אין יהדות בעלי יהודים. ואין יהודים בעלי יהדות ; כי אין היהדות אלא הרוח היהודית שהיא היא היקם ועםם. הניגנות על-ידי בני האסכולות הפסיכולוגיות הצרפתיות. במחשבת היישראלי היה סוף מכבר תורה במובנה המתמטי (שיט ו邏輯, מוסקים ושווות). ואף גדוש ידיעות בספרות של ימי הבינים בכלל ובספרות העברית הפליטופית בפרט. הרי לפנינו אדם שהיה מומחה בכל פגחות של תורות אחת, היא תרבות עמה, ואשר היו בידו גם הכלים להבנת התרבות בכל שנזרו עליידי גדולי החוקרים החדשים.

הקרוב ללבו היה עם ישראל; ועם ישראל, כל עם אחר, לא היה בעיניו קבוע סתם של אנשים החיים במרקלה בזמן אחד ובכפיפה אחת ונוקבים במרקלה בשם כלבי אחד. העם עצם הריחו דבר של ממש שרשל לו, במשמעותו של דורות ארכיטים, אופי מיוחד משול. אמנים כפרו את הטעם ברעיון התעדות במובן הרוגט של שליחות הניגנות מן החוץ. אולם הכיר בעמו (כמו בכל עם אחר) תוכנות פנימיות ויסודותיות המהוות עיקר נשמהו. בהן "רוח" העם; ואם רוח זו פשטוש, שב אין לדבר על עם זה.

שנחיי למדנו גם מרים ועם מהפיכתלוניות הזרפתים מה גודל כוחה של הרוח בכל ולשל הרוח הלאומית בפרט. הרוח תוליךחים לה משלה, והוא מתקיים בלבדיהם של היהודים ומוכנות אותם. נגיים ואלהוו"ו — כל קבוצה לאומית הדרעות והמדות והרגלייהחים שלא; הדעות ומדות והרגלייהחים אלה מהווים גורם אחד ומאחד המסמך כל עם בריא. הדוד פיהניתה להבריא עם חילם ולהשבנו נזא'תחוור

ציה. שחרי ממותה של חת"צין – חת"צין במובנה הפנימי והנכון ולא זו של "חובי ציון" השהי, כאמור, עניין העומד ביסודו היזוני – ממותה של חת"צין אמתית זו לאחד את כל ישראל, בין הארץ ובין בחויל, ולהתיר אותן מחדש לעם כי כל היהודי יתקשר קשר ממש לכל יהודי אחר על ידי שתיהן. עניותם בציון, ויתמארו כולם בגעלה בציון וביוואן מציון, ותתעורר בכלם, ככל אחד ואחד מהם ובכלם כיה, גאות לאומי ואהבה לאומיות, וקרב כל אחד לאחד היו לאחד, יזקרו בקרובם לב חדש ורוח חדשה, לב ורוח יהודים אמתיים, וכך העם, העם כולה, העם המפורסם (משמעותו ומרוקע לא רק בגוף כי אם גם, ובמיוחד, בלב) וכבדעת ישוב וייתה לעם, לבו בציון ואבריו בחופצות: – תרי תתקי הגוליה אך תשולל כגולות, כי כל הדר בחוזילאך היה חי רוח-ישראל בהידוק ומורע עם חי רוח-ישראל בארץ, וכך היה אורח נאמן באימפריה הרוחנית העברית הכל-מקיפה.

אם נלא להשתמש אחד-העם בביטויים אלה, הביטוי השגור לפה הוא הביטוי "ברוכו". הרוח "תתרכו" בארץ, אך מ"מרכז" זה תשבותנו ומצע ופה ופה ומלא כל בקומו אשר בו יהודי, וחופת בו רוח חיים, והוא ריבוני זה – כל-הכט"זיווין, כפיו פירושו וכיחו שלא כפירוש

בימיו של אחד-העם עצמו, ועל ידי אחד-העם עצמו, הוציאו
הציונות הרוחנית" כנגד הציונות המדינית" כלפיו זו צרה ליה, ואוי
מושיאה את זה עד שאין שיתקון יכולות לדור ב_LP כפיפה אותה. מוקדמת
ברור שרוב הימים היה על פלונטה זו מה שהיה על פלונגות היטס-
ריות אהירות. הבהיר שלא רק יכולות, אלא גם צרכות, שחי הדעת
להתקיים ביהר, והפלוגת ביגיון חסרת יסוד. במובן ידוע בלבד
הציונות המדינית את הציונות הרוחנית. ואולם אין לדפר על נזירה
במלחמה זו; כי שני הצדדים הכרחים הם וצודדים קדימה שכם את
את גננות המאכלה גם אדריכלים עצם, וכדי לאפס כל דבר עליון.
הרשות של שיבת-ציוון לעלי"י. התמיכה לעובדי-אדמה ובעל-ימלאכת
בסוריה ובארץ הקודש". נגדם טען אחד-העם שמעשיות מוקדמת
ואינה בכלל מעשיות. אין מוקט למעשיהם כל זמן שאין העם מוכן;
העם אינו מוכן כי תכפו עליו צרות ראשונות ואחרונות. יש לבנותו
 מחדש. העם יבנה מחדש רק עלי"י רעיון מאחד שיטה את לבו ויורר
בו שוב את כוחות הייצור הטמנוגים בו. עד שיקום למחיה, כל דחיקת
הizzes מזילה. יסוד היסודות הוא תיקון העם עלי"י תיקון הרוחות. בכל
ארון החדרה רוחה רוחה.

二四

המגמות הלאומית נאמן בוחנו תנטקטורי ליצירתם. הרעיון הראשוני היה שיבנה מתקני תעשייה ותעשייה כבונד של מפעלים ימיים. מטרת המפעלים הייתה לספק מזון לאנושות הימית. מטרת התעשייה הייתה לספק מזון לאנושות היבשתית. מטרת המפעלים הייתה לספק מזון לאנושות הימית. מטרת התעשייה הייתה לספק מזון לאנושות היבשתית.

עכשו אין עוד פולגתה על הדורישה לכמותו. אמנים במשך חמוץ עשרה השנים הראשונות אחר גמר מלחמתה העולם הראשונה היה מקוינוח בין הכמות והaicות: ואפשר היה לטען, במלים של אהם העם מלפני החסמים שניה (הקדמה למחודורה ראשונה): «טובה קולוניה העם מתקנת שיתיה בכוחה לחבב את הארץ על העם מעלה קולוניות רעועות שחבת הארץ מגינה עליה נ», ואולם במצב שהוא בימינו יוכוח זה אין לו מקום עזה, כי אין מי שיטיל ספק בהכרח להציג את הכמות הגדולה ביותר של שאירט המפליטה. אבל, לאחר הצלחה זו, לאור הצלחה זו, הדורישה לאיכות נשאות בתקפה. הצינות הרווחת באיה עכשו לה יש ליים את עבדת השאלת הצינות המרונית; ואՓה מאר שעליה לא להשלימה בלבד אלא גם לבסתה, שהרי שאר הפליטה המוצאת מפלט בציון וקולה במיזוח לעזיבוב ולהליכן. מודריאנו אללא מסורת היזיון לבנראדים ולחייהם; והעיקר אינו מסוכן אלא התהמיד. טיבם של החיים ושל הרוח המפעמת בהם. ודרישתו טמן בעצם הרעיון של הבה-ציון; הוא הפרי האמתי היישר של חabit'ת-

הקולטורא והאנושות, לפחות ולהשלים את קנייה הלאומית אשר רכשה לה עד כה, ולהכניס כנה גם לעתיד לאוצרו של ח민 האנושי קולטורא לאומי גדולות. פרי עבודה פשוטה של עם חי ברוחו, כמו שהכניתה לשעבר. למסורה הזאת יכול להיות הסתפק עת-עתה בסוגה, ואינה צריכה למשלה מדינית כי אם רק לברוא לה ארכימומולדתת תנאים נאותים להתחזותה: קבוע הגון של אנשים עבריים העובדים. ב- אין מפר ע. בכל ענפי הקולטורא, מן עבודות האדמה ואוננות עד עבודה החכם והספרות. הקבוץ הזה, אשר יתלבט כמעט מעת, יהיה ברבות הימים למרכז האומה, בו יתגשים דמות בטוהרתו, יתפתח לכל צדדיו ויגיע עד השלימות האפשרית לו. וכן המרכז יוכל או רוח היהדות כל היקף הנדרש, אל כל קהילות הגולה, להתיוון ולשמר על אחדותם הכללית.

וואן, כאשר הקולטורה האלאומית בארץ-ישראל תניע למדרגה כזו, יוכל לבטהה בה כי היא עצמה תקליט אונשים מבוגריה, שייהיו מוכשרים להשתמש בשעתה כשור בשבייל ליסוד שם מדיניה — לא רק מדינת יהודים, כי אם מדינה יהודית באמת". (עמ"ד חלק ב', מדינת היהודים וצורתה היהודית, עמ' קל"ה).

דברים אלה מביא אחד-העטע בתרכז", כולם לפניו חמשים שנה, ולא יכול אז להוכיח מראש את מהירות הבניין בשנים האחרונות. ואולם אפשר מאיד שafilio זכה לנכואה והוא עני רוחו מהירות זו, היה חזר עד פעע על האהרה והישנה" שרוב מאמריו (לדבריו) אינם אלא

פירוש לה: «אל תדחקו את הcken כל זמן שלא גבראו תנאי המציאות
שבלעדיהם אי אפשר לו לבוא; ואל תקפן בעיניכם העובדה האפשרית
בכל עת, בהסכם לתנאי המציאות, אף אם לא תביא את המשיח היות
או מחר». (קדמיה למחזאה חדשה, עמ' 2).

יב

אחד להם נכנס לתוך שורות הספרים ה-*“קלאסים”* שלו, וsofar “קלאס” הרינו ספר שהוא *“אקטואלי”* בכל זמן ומקום. הוא נוגע בקבוצ' בתוכו הוות. במתמיד בתוכה העובר, וכך השקפתו, במובן ידועו – *“אנטומיה”*.

גישה זו של אחד-העם הייתה מובסת, כמו שראינו, על שני האנרכיסטים של התפתחות הפסיכיאטוגיה. בעיניו נהג הטבע באטיית, ואין קבילה אלא מותו של הרجل; ובמדי האדם נוצר הרجل זה דרך הריגש: האמתו הנכיניות את האדם החברה אין המושפלות אלא המורנשות. הדודו שלנו דוד ההפוכות, מהפוכות רגשות דוקה. ואולם משומיך ביחס השוב לנו ביום העיון אחד-העם.

כבר אמר אריסטו: העבודה היא לשם נפש, המלחמה לשום
שלום. אנו נהגים לשכוח זאת כי קיינו את קיינו במצב מלחמת מתמיד
עד מצב זה מוכחה לעוברי, ולו רק מתחדש לאותו, ועלינו להתכוון לנוכח
שלום ולחיי יצירה. מי כאחד הטעם המוכירנו בתוך השאנן והרעש
שאפילו לשם תיקון חי השעה עצם יש להחלץ מהענינים המקוריים
ולצמוד על היסודות.

אחד־העם הכיר אמן בחשיבות הרגש. הרוש, ולא ה־מור
הטהור, הוא המגע לפועלה. ואולם רגש זה יש ליצור ולעצב, וכך
יש הכרח בשיקול סכלי קדם. גם בוה יש ללמד מאחד־העם. אולם
נהנים עצשו לבעות בשכל ולחמת לרוגש שלנו לפעול לבדו. ואולם רגש
בלתיימרISON ובלתירמוחון סכנות איומות כראותם בו, מפני סכנות
אליה יכול לשמרנו רק השכל, כלומר, דרכו של אחד־העם.
נזכרנו ונגא בדף הבבורת, אזינו להרמץ מפלגה זו, ובקרים גזבאנ

של העם. שחריר אס קנטההמה היהדי הוא רוח הלאום, בקען לו נון שכבה זו דוקה היא העלינה והשכבה האחראית להחthonה? ואין לתרוץ שכ' מחליטה רוח העם, וממה שהחלטת רוח העם הוא האמת בשבלנו. שחריר, ראשית, ברור ש ב-עת מ-על ההחלטה רוח העם אחר ת' (קול אליהם), כמו שצין אחדרעם, נחבא מפני 'קול העם' בברעה; אמצעיה הוא שגורש את עמוס, ולא להפר'; ועוד, עצם קיבוצת של שכבה אחת בעלינה וכאמותה מעידה על מוציאו של קנה-זונה דתי דוקה, קנה-מדעה שבו ניתן למדוד מן החוץ את עריכן של שכבותיו שונות בתוך העם: ברגע שמדוברים על הנכאים כטוטובי העם משתמשים במבחן מוחלט שאינו פנימי (չיא פסיקולוגי או לאומי או חברתי) אלא בסיסרי ותמי.

ובכן אין בידיו הפסיכולוגים והסוציאליגנים להסביר את טיבת הדת אפלו כתופעה לאומית. ואולם אין הדת תופעה לאומית בלבד האנתרופולוגונים הראו שהדת כתופעה קבוצית ותברותית מסמנת אהבתם הפראים דוקה, ואולם במידה שטעמים הללו וקנו תרבות, בדומה נשנתנה הדת והיתה גם לנוין היחיד. "מי לי בשמים ועמך לאחצתי בארץ" – (אנני ידעתי גאליל' חי) – "ה' מנת חלקי וכוסוי" – באלת, או בזוזין ישעינו על "ה' יושב על כסא רם ונשל" (אנז'טרא ארי לי כינדרתי כי איש טמאלשטיין אנקי ובתווך עטיטמא שפטים אנטז'טרא יושב) – באלה, ולא רק בתופעות קבוציות, יש לחפש את טיבת הדת.

וכך הובעת הפילוסופית נשארת ב-תתקיר ואין במושנו של אהן העם כדי להתייחסו, ואילו דבר גדול עלה אחד-העם בהרחיבנו, כבש שארחיב, את מושג היהדות. היחות הריה מרבות כל-יתות המפקה כמי-יתות מושג; ומוסיפות אליהם יש ללבונן: זו קבוצתם אמר מוגן

17

ראינו שלפי אחד־העם זוקה רוח היהדות, דוקה מפני שהיא מוסרית ומחשית ומעשית, לנוף קבוע ומתיידר, כלומר, לעם, שבו מזמן י' עולם כדי למלא את דרישותיה ה�ותניות. אבל אפשר לעורר גם שאלת גוססת: האם זוקק גוף זה בבית? שמא יכול העם להיות חי ערטילאים בין עמים אחרים, בלי קרען משלו תחת גלגולים.

על שאלת זו רבו פעם הפלמוסים, ובמיוחד בתוך מלחנה התמיא לוגים. — ואולם ברור בהשלט — והובלט על-ידי אחריה עט פעם אין מספר — שדרישת הציווית הרוחנית אינה לפחות רוחנית אלא לפחות ממשית שבבנטשיית. ההבדל בין הציווית הרוחנית ובין הציווית המדרנית היא, כאמור, רק בזה שתביעת הציווית הרוחנית היא תביעה לאירועים על ציון המשנית להתחאים לרוח העם האמתית וכך להיות «לא בדינום יהודים», כי אם גם מדינם יהודים».

הומניט נשתנו והליך המחריד של עינויי גופה של האומה הכהן עליינו ועל מחשבותינו במידה שקשה לעמוד על האמת העממית שבכרי אחדת העם. ובכל זאת הניסוח החיוויי שניטתה אחדת העם דרישות עם ישראל בראיות הוא מפני שהוא חיובי (ולא שלילי) כרוב הניסוחים השגוררים ; והוא חיובי מפני שהוא יוצאת מהיהדות ומשיחיותו. «בקשת היא היהות, לשוב אל מרכזה התייסורי, בשבעת ימי קדש המסתורין בנצח. להעבzd בזומת בכל פצע

למעשי היחד, וביחוד לפני השקמה זו, יש קנה-המהה הציוני ה-
חברה; אך גם למעשי החברה עצמה יש צורך בקנה-המהה הציונית
ובכן אפריל-פִי שטאטוילוגנים ונותנים הסבר מעובינו כעובינו
(מעובינו כפרטים או מעובינו כבני חברה), אינס נותנים, ואין בו
لتת, הסבר של מוסריו ת. הם מבארים ביאור פיטולוני מ-
טפנימה עולמים אנו מעובלים אלה ואלה. אינס מבארים, ואינס יסביר
לבאר, אם המעובלים ההם טובים הם או רעים, ומשום-מה טובים הם
רעם. כאנשי כל שאר המדעים הם רק מתארים עובדות; א-
יכולים לה ערכין. אך המסור הוא עניין של הערכה; וכל הער-
הלאומי מטבחה מחוץ לחיאור דבר נסס על התיאור. הגייר מצ-
תמונה, אך על אישיהחן להערכתה ולומר עליה אם היא יפה;
בא הגייר עצמו לדון על ערכתו. הוא עולת זאת רק כשהוא מתה-
מינה וזה עולה מן החוץ. העשייה או היצירה לחוץ; והערכה לחוץ.

צדך.

שביל אחד-העם הרי מוסר-עם-ישראל מוסר-הגבניות. אמן הין לפנים הגבאים יהודים שנחלמו בעם ופסלו בבחו את המקובל בעם. אלום אחר חורבן בית ראשון נתקבל האידיאל הנבואי עליידי העם כולם, ואידיאל זה נשרש בעם משך תקופת בית שני והוא שומר על העם בגלוות. הוא הסמין המובהק של העם, בו התבטא הפטיז'קיות של העם. הפטיז'קיות של עם זה בחור במוסר זה דזקה, בחר בו ולא לרמה ממנו; ואף מוסר זה נאחז בעם זה ונאהבו בו דזקה ולא בעם אחר.

ברעיון זה נתחדזו ונשתורו ביחיד הנימים השונות שבמחשבתנו של אחד-העם. הפטיז'קיות הבילוני שליט: אך הוא יצר מוסר לאומי

שהתרומות מעלה ליחסות הלאומית והגיע למוחלט.

מקור או מברך מן החוץ והוא יכול פנימי וכן ייחידי לעצמו. דת אין שמה דת. כך היהות, אולי, הדת הרומית, למשל, שהיתה לאומיות במובן זה ושיקפה רק את הרוגלויהים הרומיים והלטiniים הרומי. כך הייתה, כנראה, גם עבדות הבעלים בישראל, אך לא האמתית, אין לכך זו, דת ישראל האמתית, שהתקוממה נגד הלטiniים הנכיבאים, והיא קבוצה מטולות לאות שהלאום עליירדרוב לא יכול. היא קבוצה מלחמות-תנופה, אף היהות מוכנה, ולא פעם אחת במלחמה בלאום מלוחמות הדרונותה, וכפֶר בדת האלאותו לנורו עלייו כליל. משה ברדתו מן ההר ראה וכפֶר בדת האלאותו שכך היה בעשותם כל הנכיבאים אתறין; ומעשי נמן וזהו, ו'

ואמצזיה, יעדיו שדת ישראל ידעה לעמד לא רק נגד נסיתיו של אלא גם נגד מנהיגינו, נגד "מקדש מלך ובית מלוכה". הנביאים ריעו ניות והציגו דרישות של לא יצאו מאפיו של העם ולא חתמו לפניו של העם.

וגם בזה, כמו שריאנו, הכיר אחד־העתם; אך ספק הוא אם היה הרשות לעשות זאת בהתאם לשיטתו שהלך בה. לפי שיטתו וזה רעיוןו היה מה שנטבלו, ואולם בשעתם נמקבלו לא דבריהם של הנושאים שאנו קוראים עכשוו נבניאי האמת. אלא דבריהם של נבניאי ז' ואילו לא מלחמות הקשה של נבניאי האמת, לא היו דבריהם מתקיים כדי שיוכלו עם נקמתם.

ואין להסתפק ברעיון (הו� אמן נכוון) שהעם היה בנסיבות שכבות, שכבה עליה ושבה תחתונה: ההשכבה היא (היא) שהציגה את דרישות הדת והמוסר) היה המבנתאות את אסיו ט' מטה למשלים שנעלו ולהרגלים שנפנו אל העם או האחים עצמה. כך עושים, ועצם עלייה זו היא היא הזרקה; הטוב הוא מה שעושלים. ואולם עינינו הראות שלעתים קרובות מאד עומדים העמים החבריות והאנושיות מעשים שאיפשר לכוננות טובים. וכך גהבו? אך אנו מוכרים להשיב: אבל המנתג ר' ע' – כך מתקבל? אך אנו מוכרים לצעוק: «הלאוי והיה מקובל לא כ' ר'» כל מי שמתבונן בענייני הטוב והרע לאור המעשים שהוא מוכן מסקנה שהוא הפהה ממש מודעתם של הפסיכולוגים האלה. אין המעשים טובים מפני שהוא עולם אותם. עליינו לעשות מעשים מפני שהם טובים.

עפ"ר
ב. אחר עשר שנים
ג. פרידה
ה. מורה ומעבך
ה. בניין
ו. קול מבשר
ג. הרכבים
משה
בשר ורוח
שם

חלק רביעי

שליטן הטלטן
על שתי השפעים
הוספה למאמר הקודם
שען הגעה השעה (שני מכתבים):
מכח ראנון
מכח שני
הוספה למאמר הקודם
שפם ילקוט קטן (פרק נסTEM):
א. בעקבות משחאה
ב. מליט ומולנים
ג. נשחות
ד. טימן השאלה
ה. שלילת הנלוות
ו. ריב לשונות
ג. תורה מצין
ה. החנוך הלאומי
הגימנסיה העברית בפיו
סק הכלל
הוספה למאמר הקודם
שתי מזכרות:
א. האחוון
ב. הוואנו
נסין שלא הצליח
תלו

כ' ס פות

עלילות

א. ד"ר יצחק קמבר
ב. רמיים
ג. לשאלת הלשון בבני הספר בא"י תננו
ד. י. פינסקר
ה. הקונגרס הראשון הראשון
ו. מכח לאפסה
ז. שני מכתבים אל יורך "הארץ"
ח. לביאליך
ט. א. ז. ריבנוביץ
י. לפתחת למבחן למדעי היהדות
בירושלים
יא. לפתחת הטכניקות בחיפה
תסה

פרקיו וכורנות

א.
ב. מסעותי בא"י
רשימות חדשות
תעט

שוניות

ה' הרוח
היהדות העותנאיות
עד מתי
מגלת סתרים של אחד העם
אבטאומאנציפציית (מרוגם מאשכנזית)
תקה

עפ"ר

דרך הרוח (קבוצה שנייה):
א. שלוש מדינות
ב. "שוני הערכין"
הוספה למאמר הקודם
ג. המסדר האלמי
ד. התורה וה蛐ה
ה. חווית הרוח
שאלות ארץ ישראל:
מאמר ראשון, בית הספר ואלטירופסי
מאמר שני, היישוב ואלטירופסי
ריא

הקדמה למחודורה ראשונה
הקדמה למחודורה התשודה
אלא והדרך:
מאמר ראשון
מאמר שני
הכלנים והעם
פצעי אהוב
אמת ארץ ישראל:
מאמר ראשון
מאמר שני
מלואים לאמת ארץ ישראל:
א. למאמר ראשון
ב. בית הספר בפיו ושאלת הפליטים
ג. למאמר שני
דרך הרוח:
א. רבי מרדכי עליישברג
ב. דוד פינקר ומחברתו
ג. האדם באחל
ד. תורה שבבל
ה. סבלנות
ג. דברי שלום
ו. יג שמורת שנחקרו מתחם
יד. סופרינו וקוריאנו
טו. רב לאומי
זון. מבליני
י. י. דור התפקידים
יח. "חקוי של התבלות"
יט. נחלת אבות
כ. מהפה ספרותית
כא. הקונגרס הציוני הראשון
כב. הקונגרס ויזצ'רו
כג. קלמן החוץ
כד. אמת מריה
כה. אויב ופורמיות
כו. "מכחבי היהודי פולני"
כג. הפגנה ולבנת ישראלי
כט. סבלנות של קאנאים
ל. שבת וציניות
לא. חזותם ספרותיות
לב. דברו ושתיקה
לב. תחיה וברואה
לה. הקונגרס הציוני השני
לה. וייד ורביס
לו. הקונגרס הציוני השלישי
לו. גואל חדש
לח. אספה של חובבי ציון
לט. שלוחוי עם עני
מ. שאלת של עורך
מא. "מלחה חדשת"
מב. "אלטנילנד"
כנ. החטא וענשו
מד. הצעינות ותקון העולם
מאמריהם שונים:
א. בעלי תשובה
שבו

על פרשת דרביהם

חלק ראשון

הקדמה למחודורה ראשונה
הקדמה למחודורה התשודה
אלא והדרך:
מאמר ראשון
מאמר שני
הכלנים והעם
פצעי אהוב
אמת ארץ ישראל:
מאמר ראשון
מאמר שני
מלואים לאמת ארץ ישראל:
א. למאמר ראשון
ב. בית הספר בפיו ושאלת הפליטים
ג. למאמר שני
דרך הרוח:
א. רבי מרדכי עליישברג
ב. דוד פינקר ומחברתו
ג. האדם באחל
ד. תורה שבבל
ה. סבלנות
ג. דברי שלום
ו. יג שמורת שנחקרו מתחם
יד. סופרינו וקוריאנו
טו. רב לאומי
זון. מבליני
י. י. דור התפקידים
יח. "חקוי של התבלות"
יט. נחלת אבות
כ. מהפה ספרותית
כא. הקונגרס היהודי הראשון
כב. הקונגרס ויזצ'רו
כג. קלמן החוץ
כד. אמת מריה
כה. אויב ופורמיות
כו. "מכחבי היהודי פולני"
כג. הפגנה ולבנת ישראלי
כט. סבלנות של קאנאים
ל. שבת וציניות
לא. חזותם ספרותיות
לב. דברו ושתיקה
לב. תחיה וברואה
לה. הקונגרס היהודי השני
לה. וייד ורביס
לו. הקונגרס היהודי השלישי
לו. גואל חדש
לח. אספה של חובבי ציון
לט. שלוחוי עם עני
מ. שאלת של עורך
מא. "מלחה חדשת"
מב. "אלטנילנד"
כנ. החטא וענשו
מד. הצעינות ותקון העולם
מאמריהם שונים:
א. בעלי תשובה
שבו

עמ"ד

לזהר, הרוח הוא עקרון האיכות שבכל דבר ודבר, והוא מצויה רק ביחס עם החומר אשר לו היא נתנת את צורתה, ואולם היא היא הנחתה הנותנת לו את צורתו; יצורה זו, כשם שיכולה להיות טובת אך יכולה להיות שזרת החיים שנוצרה בארכ' חווית טובת. ענן זה הוא כל התורה כולה, והשאר אין אלא פירש.

בזה הפירש והכיר אחידיהם, ובו שובילנו ושבינו היסודות. כמובן, גורמת הופעתם מאמרו הראשון ("אל זה גדרך") לסייע חברה שהוא עמד בראשת חברה בני משה, כתבה הראשון, מכל בין השאר גם בדברים אלה: "לען עשות גדולות בארץ צורך באחריות כלפי עצמו, כלפי תפקודו. הוא אומר מה שבלבו ואינו מכessa עלייו, ידי הענן מה שהייה, ידי העומד לפניו כי שיחיה הוא בן המסור הנבואי לא רק להלכה, גם הוא מלא, "כח אטרום" והוא שפט וגבורה להגיד לע יעקב פשע ולישראל חטא".

אשר למסקנותיו של אהיה"ע ולתפקידו את הitudות, לא כאן המקום להזכיר. הקורא יקרה וישקל. ואולם אפשר לומר דבר אחד בברור, ובשם אהיה"ע עצמו. אין יוצאים ידי קריית אחידיהם על-ידי מה שקדאים את דברי אחידיהם בלבד. אין לבוד ממנה הרבתה, אך העיקר הוא שהובע על בן העם להטעם בכל אוצר הרוח של עמו (ולא רק בכתביו מחבר אחד) ולסתוג לתוכו את כל הטוב שבאוצר זה. רק יעדידיך יהיה בזעמו ממש יוכל לעבוד כהונן את עבותה עמו.

ושוב, לא דרש אחידיהם שנהיה כולנו פילוסופים. אדרבא, כמו שראינו, נלחם תמיד נגד סילוף זה של מהשבות. שבילו אין הרוח אם אפשר לומר כך דבר רוחני, דבר התלוש מן החומר ומתקיים מוחץ

ח' י רות

ירושלם, אייר תש"ז

* עפ"ד חלק ד, "נסין שלא הצליח" (א. כתבים. דרך חיים). עם תלת-תלט.

חלק שני

אל הקוראים
לשאלת הספרות העברית:
א. תעוזת "השלחה"
ב. צורך ויכולת
ג. עזה טובת
כלב
הציגיות המדינית:
א. מדינת היהודים וברית היהודים
ב. המדרניות וישראל ארכ' ישראל
ג. המדרניות ואוצר היישוב
קס

* עי' תוכן מפורט להלן עמי תקין.

אלה גולד
הוֹצֵא
תַּלְ-אָבִיב

בל כתבי אחד העם

אייר 69

הוֹצֵא **דרִירֶה** תַּלְ-אָבִיב וְהוֹצֵא **עֲבָרִית** יְרוּשָׁלָם תש"ז

אם אחדהעם נולדה
נולדה בסקוירא בשנת 1839
נפטרת באודסה בשנת 1908

אבי אחדהעם ישעהו בן אשר ניסברג
נולד בפונרבישציה בשנת 1836
נפטר באודסה בשנת 1899

Heb 9112.1.5 ✓

אשת אחדהעם רבקה לבית שניאורסון
נולדה באוברון בשנת 1857
נפטרת בחיפה בשנת 1929

אחדהעם (אשר צבי בן ישעהו ניסברג)
נולד בסקוירא בשנת 1856
נפטר בתל אביב בשנת 1927

Copyright 1947 by Hozaah Ivriah Ltd.
(The Jewish Publishing House Ltd.)
Jerusalem

Printed in Palestine
נדפס בארץ ישראל

דפוס קואוט' אחזות בע"מ, תל אביב